

HUMAN RIGHTS ACTION
AKCIJA ZA LJUDSKA PRAVA

Crna Gora
VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

Broj _____
Podgorica, 28-11-2017 20 god

USTAVNI SUD CRNE GORE

Gospođa Mevlida Muratović, sudija

Gospodin Miodrag Iličković, sudija

Gospodin Budimir Šćepanović, sudija

USTAVNI SUD CRNE GORE
ПОДГОРИЦА

Примљено: 28.11.2017.			
Орг. јед	Број	Прилог	Вриједност
U-III-	49/17 i	50/17	

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO

Vrhovni državni tužilac, gospodin Ivica Stanković

Predmet: Mišljenje povodom izvještaja Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici o preduzetim radnjama i postupcima radi izvršenja odluka Ustavnog suda Crne Gore U-III br. 49/17 i 50/17

Podgorica, 28.11.2017.

Poštovana gospođo Muratović,

poštovana gospodo Iličković, Šćepanović i Stanković,

Ustavni sud je u svojim odlukama U-III br. 49/17 i 50/17, u slučaju podnosilaca ustavnih žalbi oštećenih policijskim zlostavljanjem u ulici Miljana Vukova (Zlatarskoj ulici) u Podgorici, Branimira Vukčevića i Momčila Baranina, utvrdio da su bili žrtve kršenja člana 28 Ustava Crne Gore i člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima i naložio Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici da u roku od tri mjeseca preduzme odgovarajuće radnje i mjere, radi sprovođenja temeljne, brze i nezavisne istrage, koja treba da osigura identifikaciju i krivično gonjenje policijskih službenika Uprave policije Crne Gore koji su 24.10.2015. izvršili krivično djelo zlostavljanja i da o izvršenju odluke podnese izvještaj Ustavnom sudu.

U tački 8.3.1. odluke U-III br. 49/17, sugerisano je Vrhovnom državnom tužiocu da, u smislu relevantnih odredbi Zakona o državnom tužilaštvu, preduzme mjere i radnje iz svoje nadležnosti

kako bi se istraga (izviđaj) povodom predmetnog događaja djelotvorno okončala/o otkrivanjem i procesuiranjem lica za koje se osnovano sumnja da su počinili krivično djelo.

Na naš zahtjev, Ustavni sud nam je dostavio Izjašnjenje ODT Podgorica Tu. br. 300/17 od 3. novembra 2017. godine. Izjašnjenje smo tražili jer u periodu od protekla tri mjeseca, a i prethodno, za vrijeme trajanja postupka pred Ustavnim sudom, oštećene Vukčevića i Baranina nije kontaktirao ni jedan predstavnik državnog tužilaštva Crne Gore, pa tako podnosioci ustavne žalbe ni na koji način nisu bili obaviješteni o eventualnim radnjama koje bi preduzimalo Osnovno državno tužilaštvo ili neko drugo tužilaštvo izvršavajući odluku Ustavnog suda.

Na osnovu uvida u Izjašnjenje, **opšta ocjena** je da ODT nije izvršilo odluku Ustavnog suda i nije preduzelo radnje kojima bi obezbijedilo sprovođenje djelotvorne istrage u skladu sa evropskim standardom iz člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima, koji je detaljno opisan i u žalbama Ustavnom sudu i u odlukama Ustavnog suda.

ODT nije preduzelo ni jednu radnju koja bi realno mogla da kritički preispita djelovanje policije, kako nalaže evropski standard, te da neposredno obezbijedi identifikaciju policijskih službenika i njihovo procesuiranje, već su ponovljene radnje za koje je bilo vjerovatno da neće moći da izazovu nikakvu promjenu, kao što je ponovno saslušanje svih pripadnika SAJ, koje se u izvještaju nikako i ne komentariše.

Stiče se utisak da je ODT bilo više stalo da opravda nedostatak rezultata istrage zbog svog dvogodišnjeg nedjelotvornog postupanja, nego da u korist žrtava kršenja prava, Vukčevića i Baranina, kao i države u cjelini, zaista obezbijedi otkrivanje zlostavljača u redovima policije.

Smatramo i da se takva reakcija ODT mogla očekivati, s obzirom na to da je jednom istom organu, čije je prethodno postupanje ocijenjeno kao nedjelotvorno, naloženo da ga učini djelotvornim, dok Vrhovni državni tužilac, koliko je poznato, nije preuzeo nadležnost za postupanje u ovom predmetu niti je tu nadležnost prenio na drugo tužilaštvo, kako je Ustavni sud u svojoj odluci sugerisao.

U nastavku iznosimo, primjera radi, **konkretne primjedbe** na propuste u izvršavanju odluka Ustavnog suda, koje smo primjetili u skladu s ograničenim mogućnostima koje imamo kao obični građani:

- 1) ODT je sprovelo saslušanje pripadnika SAJ, koje se u izvještaju nikako i ne komentariše. Na osnovu toga se stiče utisak da je saslušanje sprovedeno sasvim formalistički, vjerovatno na isti način kao u istrazi mučenja Milorada Martinovića – tako da prilikom saslušanja nisu ni postavljana pitanja – iako je moralo biti sasvim očigledno da ispitivani nastoje da prikriju izvršenje krivičnog djela. Podsećamo da je sam Ustavni sud u odluci u slučaju Martinović na strani 22 zaključio da ovakvo postupanje ODT znači da "nema indikacija da je državni tužilac bio pripremljen da ispituje policijski izvještaj o tom događaju". Ovakvo postupanje nije u skladu sa evropskim standardom, koji zahtijeva kritičko preispitivanje izvještaja policije, već više liči na pomoć izvršiocima krivičnog djela.

2) ODT je trebalo da obezbijedi vještačenje snimka zlostavljanja - da se obrati Forenzičkom centru u Danilovgradu - Grupi za digitalnu obradu, audio, video i fototehniku, prije svega da bi se utvrdilo da li je moguće da se snimak zlostavljanja učini svjetlijim i jasnijim. Takođe, na osnovu snimka, isti Centar bi mogao da vještačenjem utvrdi parametre za približnu visinu policijskih službenika koji se vide na snimku, kako bi postupajući tužilac zatim mogao da smanji broj osumnjičenih, pa onda, s obzirom na rezultate, preduzme dalje radnje na njihovoj identifikaciji.

3) Prije nešto više od mjesec dana, 24.10.2017, Demokratski front je protestnim maršom obilježio dvije godine protesta. Tom prilikom se kao žrtva policijske torture u istoj ulici Miljana Vukova („Zlatarskoj“ ulici) javnosti predstavio Milenko Kićović, o čemu su mediji izvijestili: <http://www.vijesti.me/vijesti/uzivo-df-opoziciji-ako-sjednete-za-sto-sa-markovicem-mi-cemo-ga-prevrnuti-960078>; <https://in4s.me/protest-df-ni-tada-ni-sada-nismo-bili-sami-sa-nama-je-bio-narod-video/>.

Gospodin Kićović tvrdi da je nad njim izvršena policijska tortura desetak metara dalje od mjesta gdje su pretučeni Vukčević i Baranin i u isto vrijeme kada su i oni pretučeni. Ovaj događaj je navodno zabilježen video kamerom:

<https://www.youtube.com/watch?v=5lmbx7Lc3uo>

Gospodina Kićovića smo kontaktirali i obavijestio nas je da ga do danas nije saslušavao bilo ko, iz policije ili državnog tužilaštva. Imajući u vidu njegov iskaz dat medijima, smatramo da bi mogao da pruži obavještenja koja bi mogla da pomognu tužilaštvu da otkriju napadače na njega, kao i na Vukčevića i Baranina.

4) Ponovnim pregledom snimka zlostavljanja Vukčevića i Baranina, uočili smo da se na snimku vidi da jedna osoba ulazi u buregdžijsku radnju, koja se nalazi neposredno pored apoteke ispred koje su njih dvojica ležali (00. do 09. sekunda snimka), i to nakon izdate komande od strane nepoznatog pripadnika policije koji stoji sa lijeve strane na trotoaru, pored prevrnutog kontejnera. Međutim, ovo lice ili njegovo saslušanje se ne pominje u Izvještaju ODT, iz čega proizilazi zaključak da nije ni identifikovano, a samim tim ni saslušano. Takođe, ne pominje se ni da je bilo ko saslušavao osobu koja je radila u buregdžijskoj radnji. Imajući u vidu da se osoba koja se vidi na snimku nalazila upravo na mjestu na kojem je zlostavljanje izvršeno, te da su, i ta osoba i osoba koja je te večeri radila u radnji, sa relativno sigurne pozicije (iza zatvorenih vrata sa velikim staklom), možda mogle da uoče neki detalj koji bi doprinio identifikaciji policijskih službenika koji su se kritične prilike nalazili na tom mjestu. Međutim, u izvještaju nema pomena o buregdžijskoj radnji, već se ODT odlučilo da saslušavanjem vlasnice apoteke utvrđuje "informaciju koju je već posjedovalo", da kamere apoteke nisu snimile ono što se spolja dešavalo.

- 5) Nisu potkrijepljeni, a ni problematizovani navodi ODT iz izvještaja da su "pripadnici SAJ-a sa drugim pripadnicima policije imali intervencije na tom mjestu", na raskrsnici ul. Slobode sa ul. Miljana Vukova i ul. Balšića sa ul. Miljana Vukova (u izvještaju ODT netačno stoji da se radi o raskrsnicama sa ulicom Marka Miljanova). Navedeno su demantovali komandant Posebne jedinice policije Dragan Blagojević i načelnik CB Podgorica Jovica Rečević, u iskazima koje rukovoditeljka ODT takođe navodi u svom izvještaju. Osim toga, postoji i Izvještaj Komisije za utvrđivanje okolnosti upotrebe sredstava prinude, koji je javno dostupan, a u kome se takođe ne pominje bilo kakva intervencija na predmetnoj lokaciji:
<http://www.kontrolapolicije.me/sites/default/files/Izvjestaji/Dokument-Izvjestaj-Novembar-C1-Print-2015.pdf>. Međutim, ništa od navedenih kontradiktornosti nije problematizovano, niti razjašnjeno u izvještaju ODT, niti je izviješteno da je ODT tim povodom preduzeo ili odlučio da preduzima bilo što, osim da ponovi urgenciju UP da izvrši identifikaciju policijskih službenika koji su izvršili krivična djela u Zlatarskoj ulici.
- 6) I Uprava policije i ODT u izjavama Ustavnom sudu su saopštili da izvršioци torture nisu mogli da budu identifikovani jer su bili maskirani, a Uprava policije je uz to dodala i da snimanje komunikacionog TETRA sistema nije bilo u funkciji, pa ih to onemogućava u identifikaciji ("servis za snimanje ostvarenih komunikacija u TETRA sistemu MUP-a nije u funkciji i da Odjeljenje za telekomunikacione i elektronske tehnologije ne raspolaže sa snimcima ostvarenih komunikacija u tom sistemu"). Ova nevjerojatna i krajnje zabrinjavajuća činjenica je, sama po sebi, zahtijevala posebnu istragu, provjeru i utvrđivanje odgovornosti za takvo stanje, ako je zaista bilo takvo, kao i posebno izvještavanje o preduzetim radnjama u tom smislu. Međutim, u izvještaju ODT se ova činjenica uopšte ne pominje, ne problematizuje se, niti se navodi da je ispitano i provjereno kako i zašto TETRA sistem nije bio u funkciji. Stiče se utisak da je ODT sasvim zadovoljno objašnjenjem da sistem nije radio i da to smatra uvjerljivim, normalnim i razumnim, za razliku od oštećenih, koji sumnjaju u vjerodostojnost takve informacije Uprave policije.
- 7) Takođe, iako se na video snimku jasno vidi da su se u neposrednoj blizini mjesta zlostavljanja Vukčevića i Baranina, nalazila vozila Uprave policije, "Hamer" i crni "landrover", na što je Vukčević posebno ukazao u svom iskazu ODT, a što se pominje i u odluci Ustavnog suda, ODT nije izvijestilo da je bilo što preduzelo da neposredno identifikuje osobe koje su te večeri bile zadužene tim vozilima.
- 8) Konačno, imajući u vidu da standard djelotvorne istrage podrazumijeva i uključenost oštećenih u istragu, naglašavamo da državno tužilaštvo nije kontaktiralo oštećene od kad su u decembru 2015. godine dali iskaz u ODT u Podgorici.

Iz sadržaja izvještaja ODT, kao i ovdje navedenog, očigledno je da ODT nije preduzelo radnje djelotvorne istrage u skladu s evropskim standardom, što oštećene podnosiocе ustavnih

žalbi i dalje zadržava u svojstvu žrtava kršenja ljudskih prava. Oni će zbog toga zaštitu svojih prava pokušati da ostvare pred Evropskim sudom za ljudska prava.

U Podgorici, 28.11.2017.

Za oštećene Branimira Vukčevića i Momčila Baranina

Tea Gorjanc-Prelević,

izvršna direktorica NVO Akcija za ljudska prava,

po punomoćju u spisima predmeta